

1/2022

Němčíčské čtení

zpravodaj obce Němčičky

OBSAH

- 3 Novinky z obce
- 5 Krojový ples po více než dvou letech sklídl úspěch
- 6 I Němčičky stojí za Ukrajinou
- 8 Black Rose Ranch sklízí úspěchy – u dětí, rodičů i v soutěžích
- 10 O velikonočních svátcích s farářem Slatinským
- 11 Květinový stánek vyrostl i letos
- 12 Jak nakupovali naši předkové
- 14 Bez práce nejsou vajíčka: o unikátní technice zdobení s Jitkou Novotnou
- 16 Šeda František, farář církve československé (ČČS)
- 17 Ohlédnutí za Tříkrálovou sbírkou
- 18 V Němčičkách vzniklo nové pracovní místo pro handicapované
- 19 Hopsakroužek 1975–1980 a zážitky jedné generace

Foto na obálce: Tereza Slámová

Žádáme rodiče, kteří se chtějí účastnit slavnostního vítání svého dítěte na Obecním úřadě v Němčičkách, aby se nahlásili v kanceláři úřadu.

Novinky z obce

Jaro je v plném proudu a společně s přírodou ožívá i všecko ostatní. O to větší radost máme z prvních teplých paprsků, prodlužujících se večerů a pučících stromů, vezmeme-li v potaz, že jsme po zdánlivě nekonečné době mohli odhodit roušky a nechat za hlavou – snad dlouhodobě – všechny covidové starosti. Osmého března jsme oslavili všechny ženy, devatenáctého se definitivně rozloučili se zimou krojovým plesem a těšíme se, co nám přinese duben a květen. Už teď víme, že v sobotu šestnáctého dubna to bude novinka v podobě Jarního festivalu vína a hned po něm svátky velikonoční. Květnové státní svátky prvního a osmého nám letos oba připadají na neděle, přičemž osmého nesmíme zapomenout ani na naše drahé maminky. Pojdme se také podívat na to, jak se v novém ročním období činí a co plánují zástupci a pracovníci obce.

I letos pokračuje postupné zvelebování veřejných budov v obci. Jako první se vloni věnovala pozornost přímo budově obecního úřadu, letos přijde na řadu očekávaná rekonstrukce smuteční síně a drobné úpravy neminou ani kulturní dům: „Budeme se věnovat prostoru kulturního domu, už jsme dokonce trochu začali. Nebyl tam dostatečný výkon tepelného čerpadla, takže jsme udělali malou technickou úpravu, aby se využil plný výkon čerpadla topení. Nakoupili jsme 20 nových židlí, toho si mohli všimnout už návštěvníci krojového plesu. Některé

Mostek u sběrného dvora prošel zaslouženou rekonstrukcí. Z potoka, který pod ním protéká, byly už vloni odstraněny nánosy bláta.

původní židle byly poškozeny a musely se vyřadit. Teď se budeme věnovat prostoru jako takovému. Pokud to finanční situace dovolí, vyměníme závěsy a podíváme se i na stoly. Závěsy budou, pokud to půjde, do hodů. Stoly pravděpodobně až po, ale ty budou stejně pro interiér, takže uvidíme, co bude možné pořídit a za jakou cenu,” popisuje činnost obce starosta. Na řadu přijde také rekonstrukce schodů u obecního úřadu.

Dokončena byla oprava mostku u sběrného dvora, kde se dále nabízí podél komunikace do budoucna zbudovat chodníček. U rybníka vznikne odpočinkové místo, vybaveno bude dvěma lavkostoly, veřejnou wifi, přípojkami USB a možná do budoucna nabíječkou pro elektrokola: „Může se tam scházet mládež, je to dobrá lokalita, kde to nikoho nebude rušit. Plánujeme tam obnovit hájek, který dřív na místě býval. Ten původní byl borový, teď bychom ale volili spíš listnaté stromy. U malého rybníka potom vznikne obdobné relaxační místo s výsadbou dvouřadě aleje asi o 18 stromech, které v létě poskytnou stín. Do budoucna je plánovaná rekonstrukce tohoto rybníka, na kterou už jsme získali dotaci.”

Pokrytí volně přístupnou wifi se týká i dalších veřejných míst. Obec dostala dotaci z EU na zdarma poskytovaný volně přístupný internet pro občany v rámci programu Wifi4EU. Na zavedení bylo poskytnuto 15.000 eur, podmínkou je spuštění k trvalému provozu do 26. července. Veřejná wifi se týká Oranžového hřiště, kulturního domu včetně nádvoří, odpočinkového místa u rybníků, obecního úřadu, smuteční síně a hřbitova. Součástí je

Kácení smrků v obci.

Foto: Pavel Colledani

i rozmístění několika kamer po obci. „První místo je u hřbitova směrem na vjezd do obce. Dál se jedná o Oranžové hřiště, tam je to potřeba jako prevence proti vandalismu, který se tímto krokem budeme snažit podchytit. Další kamera bude u obecního úřadu, ta se bude hodit, když nás například kontaktuje policie. I sběrná místa na tříděný odpad by měla přijít do budoucna pod dohled kamer, protože tady stále dochází k problémům,” vysvětluje starosta. V návaznosti na instalaci kamer bude na Oranžovém hřišti zavedeno také osvětlení, aby bylo toto místo lépe monitorovatelné a pod dohledem.

Nemilou zprávou je enormní nárůst ceny projektu cyklostezky na Bořetice, v důsledku něhož musel tento projekt být pozastaven a výběrové řízení na dodavatelskou firmu zrušeno. Původní projekční cena 5,2 milionů byla navýšena na 6,8 milionů, což je o 1,6 milionu korun navíc.

Projekt, který je ale dál v běhu a je jednou z hlavních priorit, je výstavba přivaděče na Nové hory. Tato akce se zatím vyvíjí dobře, až na drobné komplikace, které vysvětluje starosta obce: „Momentálně nevíme, jak bude vypadat situace ve státní sféře, každopádně projekt je zpracován. Cena jen za zpracování byla přes 450 tisíc korun a další kroky už bude mít na starost pozemkový úřad v Břeclavi. Na zasedání zastupitelstva jsme odsouhlasili odkup částí pozemků právě pro účely zbudování této komunikace, takže my máme splněno a budeme tlačit na to, aby i pozemkový úřad v této věci

11. Formálně - neformální ples, který pořádá Sdružení nezávislých kandidátů Němčičky, se uskutečnil 26. února. Pro inspiraci letos posloužil kultovní muzikál Pomáda.

Já mám pejska

Já mám pejska, mýho pejska,
to je pejsek můj.

Když já mu dám granule, on pak skáče vesele.
Na procházce za humny skotačí si jak umí.
A když mu dám volno on udělá ho*no.
Sousedovi v zahrádce – to je ale legrace.
Vedle bílé macešky to souseda potěší.
Že bych to měl uklidit? Šak mě nikdo nevidí!

Já mám pejska, mýho pejska,
Milášek je můj!

Z došlé korespondence, tímto žádáme občany, aby po svých mazlíčcích svědomitě uklízeli.

postupoval.” Mírné zpoždění přineslo také jednání s telekomunikační společností CETIN a.s., protože pod pozemky vede kabel k vysílači. Výstavba tedy bude zahájena až příští rok a předcházet jí bude výběrové řízení na dodavatelskou firmu. „Předpokládaná cena před třemi lety byla necelých 14 milionů, takže když si představíme to navýšení tady, pohybujeme se kolem 18 až 19 milionů,” dodává starosta. Tento projekt bude financován Pozemkový úřad Břeclav.

Druhou prioritou jsou opravy komunikací v obci. Zatím se podařilo dokončit projekci na druhou část oprav Za Humny: „Tam byli všichni dotčení majitelé pozemků a sousedé informováni, podepsali potřebný souhlas s realizací a celá dokumentace byla podána na stavební úřad do Hustopečí. Teď čekáme už jen na stavební povolení. Zažádali jsme o dotaci, takže pokud to vyjde, tak bychom mohli dostat dotaci na rekonstrukci tohoto druhého úseku.” Ten vede od schodů u prostřední zastávky až po křižovatku. V projektu budou některé změny, vzhledem k tomu, že s novým dotačním titulem se lehce mění podmínky. Konkrétně bude nový úsek o půl metru širší, tedy komunikace se oproti první etapě roztáhne na 4,5 metru.

Další místo, kde se bude obec věnovat rekonstrukci silnice, je Kácperk. Tam je nejprve třeba najít projektanta, protože oprava tohoto úseku bude náročnější. Počítá se s opravou komunikace shora od trafa až dolů na křižovatku, přičemž v nejproblematičtějších úseku bude zbudována i opěrná stěna. Zároveň s opravou cesty je v plánu uložit do země elektrické vedení, které je na Kácperku v havarijním stavu, dále pak kabel veřejného osvětlení a oprava kanalizace. Uložení elektřiny zafinancuje e.on, kanalizace i osvětlení budou hrazeny z obecního rozpočtu. Tento projekt je v plánu na příští rok.

-pol-

KROJOVÝ PLES

po více než dvou letech sklidil úspěch

Poslední krojový ples, který jsme mohli v Němčičkách zažít, proběhl v prosinci roku 2019. Od té doby se všechny kulturní akce vlivem pandemie začaly měnit, překládat či rušit. To se dotklo i tradičního plesu, jež obstarávají místní stárky a chasa.

Foto: Ludmila Esterková

Po dvou letech se konečně zmírnily restriktce, což znamenalo, že ples mohl proběhnout tak, jak jej všichni důvěrně známe. Celý večer byl zahájen slováckou besedou, kterou si junioři z naší chasy stříhli úplně poprvé. Pro některé to byl dokonce večer, kdy se poprvé oblékli do kroje. Mám obrovskou radost z toho, že se chasa rozrůstá a cestu k folkloru si našlo tolik lidí. Nezbyvá než doufat, že alespoň této mladé generaci nadšení zůstane po celý život a místní děvčata nebudou muset shánět taneční partnery z přespolních obcí, tak, jak tomu bylo letos.

Do rytmu nám – jak už je nějaký ten rok zvykem – vyhrávala naše milovaná dechová hudba Lácaranka. I na muzikantech bylo vidět, že si atmosféru užívají a sami potvrdili, že se hraní u nás nemohli dočkat.

Návštěvníci si plesu netradičního data po dlouhé odluce náležitě užívali a někteří dokonce odcházeli až s ranním úderem kostelních zvonů.

Ráda bych za všechny stárky poděkovala všem, kteří si na ples přišli zatančit, pobavit se a dlouhodobě podporují akce pořádané chasou. Pokud byste nevydrželi až

do hodů, můžete se s námi opět potkat na vinařském Jarním festivalu vína, který se chystá na 16. dubna. Těšíme se na vás a na to, co rok 2022 v oblasti folkloru přinese!

Za stárky
Tereza Slámová

I Němčičky stojí za Ukrajinou

Obecní úřad se v posledních týdnech zabývá zajišťováním zázemí pro Ukrajince hledající útočiště před válkou. Jak vysvětluje starosta obce, okolnosti této situace se mění ne ze dne na den, ale dokonce z hodiny na hodinu, a proto bohužel nelze zaručit, že následující informace, platné ke dni 17. března, jsou stále aktuální. Přesto je nezbytné postup obce v tomto směru přiblížit.

K tomuto dni měly Němčičky nejvyšší ekvivalent počtu ubytovaných uprchlíků na počet obyvatel, a to 108 uprchlíků na 707 obyvatel. Zásahu na tom ovšem nese bořecká vinopa, která ubytovává drtivou většinu těchto osob a leží v katastru naší obce. O tamní ubytované se prozatím stará obec Bořetice. Přímě v Němčičkách tedy bylo dle tabulek doposud ubytováno 18 osob, z toho 9 v soukromí a 9 na ubytovně ZD Němčičky. Předpokládá se přitom, že tento počet dále poroste, jelikož ubytovací místa budou dále potřeba. ZD tak například nabídlo k využití celou ubytovnu s kapacitou 45 míst, starosta Zbyněk Slezák informuje o zajišťování dalších prostor ve spolupráci s místní farností: „Mírně upravujeme prostor místní fary, kde jsou dva pokoje se sociálním zařízením a kuchyňkou, kam by mělo přijít 4 až 6 osob.“

Ubytování je ale pouze první z mnoha potřeb, které jsou pro tyto nově vznikající domácnosti potřeba zajistit. Další na seznamu je obstarání alespoň základního vybavení, umístění dětí do škol či školek a vytvoření pracovních příležitostí: „My se snažíme přicházím z Ukrajiny nějakým stylem pomoci začlenit se do kolektivu. Dle nového nařízení vlády nebudou tito běženci potřebovat pracovní povolení a mohou být zaměstnáni od 21. března na jakoukoliv pozici za předpokladu, že mají tak zvané „vízum strpění“. Nebudou muset vyřizovat pracovní povolení, funguje tedy zjednodušený režim, takže si mohou

od tohoto pondělí klasicky sjednat smlouvu a začít pracovat. Poptávka pracovních sil v naší oblasti je převážně od vinařů nebo zemědělců, protože práce ve vinici a na poli bude potřeba,“ vysvětluje starosta.

Související problematikou je přijímání ukrajinských dětí do školy a školky. Podle naší legislativy do školky mohou být přijaty pouze plně očkované děti. Ukrajinská legislativa je benevolentnější, takže děti se tady musí doočkovat nebo přeočkovat a pak teprve mohou nastoupit. Ve škole máme pro ukrajinské děti dvě místa a ve škole deset, přičemž jedno už bylo obsazeno. Starosta hodnotí přijetí první nové žákyně a celkovou připravenost místní školy velmi pozitivně: „Jedna slečna už do školy dochází. Pan ředitel Antoš spolu s Radkem Oslzlým velice dobře sladili a nastavili nedávno pořízené interaktivní tabule ve třídě. Tabule funguje na hlasové ovládání jak v češtině, tak v ukrajinštině, dokáže komunikaci překládat a stala se neocenitelnou součástí výuky. Holčička přišla ve středu (16. března) do školy poprvé i s maminkou a po dvou hodinách poslala maminku domů s tím, že to zvládá sama. Takže jsem moc rád, že tady toto bylo z dřívějších dotačních programů modernizace školy pořízeno a musím říct, že školu máme momentálně na dost vysoké úrovni vybavenosti.“ Situace se ale bude pravděpodobně ještě dál vyvíjet s ohledem na počty případných nově přichozích dětí. Spolupráci na začlenění dětí do škol a školek, v rámci níž se debatuje

i o případném zřízení oddělených skupin pro ukrajinské děti, má na starost Mikroregion Hustopečsko. Tento svazek obcí zároveň koordinuje celou situaci své působnosti prostřednictvím krizového manažera a pravidelných týdenních jednání starostů členských obcí. Krizový manažer je k dispozici jak starostům, tak přímo přistěhovalcům, kteří se na něj mohou obracet. „Je to trochu složitější, protože ti lidé někteří třeba nemají emailové adresy, na pět osob mají třeba jen jeden telefon v některých případech. Proto pokud to jde, tak jako obec děláme prostředníka mezi Ukrajinci a krizovým manažerem, pomáháme jim jak s tou administrativou, tak s ubytováním, vybavením atd,“ popisuje starosta.

Po finanční stránce jsou prostředky uprchlíkům vypláceny přímo od státu. Podmínkou je přihlášení se na cizinecké policii, se kterým němčičským Ukrajincům pomohli místní hasiči pod řízením místostarosty pana Prchala. Po přihlášení si mohou vyzvednout okamžitý jednorázový příspěvek na první měsíc, dále mají nárok na pět dalších příspěvků na každý další měsíc po doložení žádosti. Každá osoba tedy dostane až šest příspěvků (od pondělí 21. března zvýšených na 5.000 Kč na osobu a měsíc), v celkovém součtu tedy až 30.000 Kč. Zbyněk Slezák komentuje: „Na to, že je ta situace tak nová a nečekaná, tak ten systém celý funguje poměrně dobře. Dobrá věc je, že vláda navýšila příspěvek na ubytování na 250 Kč, protože za těch původních 180 Kč už se

v dnešní době málokde kdo dal ubytovat. To by pak byla spíš ta varianta tělocvičen a obdobných prostor, ale těm se krizový manažer pochopitelně zatím brání. Do budoucna zkrátka uvidíme, jakou kapacitu bude ještě potřeba zajišťovat.“

Pro občany, kteří mají chuť v této situaci pomáhat, existuje nespočet možností. V rámci mikroregionu bude vyhlášena sbírka materiální, jelikož pro obec samotné by zahájení finanční sbírky bylo administrativně komplikované. Starosta doplňuje: „Pokud chtějí občané poskytnout finanční dar, nabízí se tady například Červený kříž a různé charity. Co se týče materiálních či potravinových darů, výzvy budou průběžně vyhlášovány rozhlasem, a to spíš nárazově v rámci týdnů. Materiál se bude svážet na určité místo a bude striktně dáno, co bude do sbírky přijato a co ne podle požadavků. Z okolních obcí už vyrazilo několik dodávek zásob a probíhá komunikace přímo s Ukrajinci, takže máme informace o tom, jaký materiál je potřeba. Momentálně se jedná hlavně o spacáky, karimatky, lehátka a potraviny.“ Co se týče cílené pomoci přímo v Němčičkách, mohou se občané obracet přímo na místostarostu pana Prchala, který má s nově přichozími kontakt a může poskytnout aktuální informace.

-pol-

Black Rose Ranch

sklízí úspěchy - u dětí, rodičů i v soutěžích

Ačkoliv jsou Němčičky poměrně malá obec, místní nabídka volnočasových aktivit je víc než rozmanitá. Jeden z nejzajímavějších zážitků, a to zdaleka nejen pro děti a mládež, představuje Black Rose Ranch ležící v dolní části obce. Nečekejte ovšem jen romantické projížďky mezi vinohrady, rančérka Eva Nováčková se věnuje tréninku westernových jezdců i koní na vrcholové úrovni.

Začíná jaro a přichází teplo, znamená to, že i na ranči se to pomalu probouzí a začíná se něco dít?

U nás to neusíná ani přes zimu, jezdíme po celý rok. Máme převážně ustájené závodní koně, takže se musí udržovat v kondici, proto se jezdí během celého roku a nejintenzivněji trénujeme právě v zimě. Přes zimní období chystáme mladé koně na závody, koně na prodej, anebo nově zakoupené koně klientů.

Jak tedy vypadá takový běžný den na ranči?

Dopoledne se krmí, vyvádí koně do ohrad a uklízí stáje a okolí ranče. Dopoledne jsou v tréninku mladí koně a odpoledne máme tréninky s klienty. Dojíždí k nám děti, začátečníci nebo mírně pokročilí, kteří se buď teprve učí na koni jezdit, nebo se chtějí jen tak projet v přírodě. V podvečerních hodinách nastupují děti, které tady mají ustájené svoje koně a chystají se na závodní sezonu. Po tréninku přivedeme koně do boxů, kde dostanou své krmení, vitamíny a popřípadě léky.

Dětem se na ranči věnujete opravdu intenzivně.

Ano, pro děti je tu aktivit spousta a jezdí jich opravdu hodně. Pořádáme soboty u koní, na kterých se děti

všechno ohledně koní učí – péči, krmení, sedláni a uzdění, bezpečnou práci ze země s koněm a samozřejmě jízdu na koni. O prázdninách probíhají oblíbené příměstské tábory pro děti od 4 do 18 let. Na příměstské tábory přijíždí spousta dětí každý rok z celé republiky. Rodičům doporučíme ubytování a výlety po okolí. Ti nám ráno svěří děti na tábor, k večeru si je vyzvednou a je spokojená celá rodina. Takže takto k nám jezdí už spousty rodin z celé republiky několik let. Dále máme adaptační programy pro gymnázia a program pro školky. V odpoledních hodinách máme začínající a pokročilé jezdce a v podvečerních hodinách nastupují děti do tréninku, které tady mají ustájené svoje koně a chystají se na závody na sezonu. Závodů se účastníme i v Polsku, na Slovensku a letos se chystáme nově do Švýcarska na CS Ranch v majetku rodiny Schumacherových (konkrétně manželky slavného závodníka Formule 1) a na závody Youth World Game 2022 v Německu, kam byly vybrány od nás dvě svěrenkyně. Českou republiku jede reprezentovat 5 mládežnic do Německa, kde nebudou startovat na svých koních. Konec jim budou přiděleni v Německu a během pár dní se s nimi musí sehrát a závodit. Loni nám byla udělena cena od Western Riding Clubu za podporu mládeže a rychle se rozrůstající mládežnický tým.

Od jakého věku můžou děti na koně poprvé sednout?

Děti k nám přijíždí na koně od čtyř let, a když mají zájem, připravíme i takhle malé děti na závody. Jezdí k nám děti z našeho okolí, z Mikulova a od Brna. Naši svěřenci, kteří se teď dostávají do těch nejvyšších soutěží, u nás skoro všichni s ježděním na koni začínali, a proto si toho velmi ceníme.

Čím si vysvětlujete, že sem přijíždějí zájemci i z takových větších dálek?

Máme opravdu spoustu krásných úspěchů na závodech, takže to je pro nás ta nejlepší reklama. Máme u nás několikikanásobné Championy, mistry, vicemistry České a Polské republiky.

A hraje roli třeba to, že jinde těch rančů zkrátka tolik není?

To si nemyslím. Jezdeckých stájí a rančů zrovna u nás v okolí je opravdu hodně. My jsme se ale dali westernovou cestou amerických plemen, Quarter Horse a American Paint Horse, kteří jsou opravdu hodní, klidní a ochotní, takže víme, že si můžeme ty akce s dětmi dovolit. Pořád ale samozřejmě dáváme pozor, aby to bylo všechno bezpečné. Konec mají i speciální trénink, než na nich děti začnou jezdit. Jezdíme s nimi přes plachty, s deštníky, nebo chodí přes pet lahve a spoustu jiných věcí. Připravujeme je tak, aby byli zvyklí na cokoliv a opravdu je máloco vyděsilo.

Jak se získávají tato americká plemena a kolik jich na ranči máte?

Konec z Ameriky se přepravují letadlem ve speciálních kontejnerech, kde se po dobu letu stará o koně ošetřovatel. Naš ranč je právě pojmenován po mé první závodní chovné kobylce, která byla importovaná letadlem z Kalifornie. Ostatní koně jsou zakoupeni v ČR. U nás v republice je už několik let spousta skvělých chovatelů amerických plemen.

O kolik koní se tady celkem staráte?

Momentálně máme v péči 40 koní, o které se starají 3 zaměstnanci. Dopolední ošetřovatelka a trenérka a odpolední trenér, který se stará i o večerní krmení a podávání vitamínů a léků. Konec mají pravidelnou veterinární a podkovářskou péči. MVDr. Jiří Kunc se nám stará o kompletní veterinární péči, kam patří i inseminace a každoroční zubní péče.

A jak vypadají disciplíny, ve kterých závodíte?

Je to westernová drezura a každá disciplína vyžaduje něco jiného. Některé disciplíny jsou velmi technické, dynamické a složité na provedení. Věnujeme se disciplínám Reining, Ranch Riding, Ranch Rail Pleasure, Western Pleasure, Western Horsemanship, Trail, Hunter Under Saddle, Huntseat Equitation. Všechny tyto disciplíny jsou hlavně postavené na souhře mezi jezdcem a koněm. Na každou z těchto disciplín je potřeba i správné oblečení jezdce a vybavení koně. Naše oblečení si necháváme šít na míru v Indii a většinu vybavení na koně objednáujeme z USA.

Je nějaký závod, na který se každý rok těšíte nejvíc?

Naše nejoblíbenější místo je Smart Ranch v Kozlovicích, kde je skvělé sportovní zázemí a krásné prostředí. Moc rádi jezdíme na týdenní závody do Polska na Roleski Ranch, který je velmi rozlehlý, krásný, a je tam naprosto skvělá atmosféra.

Takže závody vás zaměstnávají celé léto?

Závodní sezonu máme od dubna do listopadu, a to se skoro nezastavíme.

Jaký režim tedy mají v sezóně vaši koně?

V závodní sezóně koně odpočívají od pondělí do středy. Ve čtvrtek trénují, v pátek ráno odjíždí na závody a v sobotu a v neděli startují. Konec musí mít správně vyváženou stravu, vitamíny, jaké zrovna který z nich potřebuje. Snažíme se je udržet ve skvělé kondici a psychické pohodě, pak už to jde samo. Během volna chodí koně do solária na uvolnění svalstva a regeneraci organismu, dále dostávají masáže a magnetické deky a bandáže na nohy.

Můžete prozradit ještě některé z konkrétních plánů?

Letos si přejeme dokončit venkovní boxy pro koně pro účastníky kurzů s evropskými trenéry a konečně se pustit a dokončit srub u cesty, který bude sloužit jako penzion. Momentálně bylo pro nás na prvním místě připravit pro naše klienty tréninkové zázemí, a tak se dokončení srubu muselo dost odsunout. Dále máme v plánu postavit kruhovou krytou jízďárnu na trénink mladých koní.

Ta komunita, která se tu kolem koní pohybuje, musí být vážně obrovská.

Je to tak, máme spoustu dětí v tréninku a samozřejmě skoro vždy tady tomu velkému koníčku propadne i celá rodina, protože za tím vším je hodně, hodně práce a podpory ze strany rodičů. Dá se říct, že jsme jedna velká rančerská rodina, která se ráda sejde i mimo ranč a opravdu jsem moc vděčná za takovou velkou skvělou partu.

Úplně se bojím zeptat, jestli máte vůbec někdy volno.

Volna už moc není a odpočívát už ani moc neumíme. I když máme volno, tak se jedeme podívat na ranč, projdeme se po ohradách, jestli je vše v pořádku, a pravidelně si tu práci najdeme.

Tahle práce se musí milovat, jinak to nejde ani dělat ☺

-pol-

O velikonočních svátcích s farářem Slatinským

Velikonoce jsou velkou událostí nejen pro věřící. Každoročně se dotkne všech obyvatel České republiky, ať už je vnímáme jako příchod jara, příležitost pro očistění mysli i těla nebo jen jako důvod k pletení pomlázky, pečení beránků a barvení vajíček. Nejen o tom, jak se velikonoční svátky slaví v současném světě, jaké tradice přetrvávají a jaké zanikly, jsme si povídali s farářem Markem Slatinským.

Jak probíhají mše v postní době, jsou v něčem jiné?

Naše gesta odrážejí naše pocity a zároveň je prohlubují. Proto před oslavou Velikonoc jako výročí Ježíšovy oběti, když na nás doléhá duchovní zármutek, získává kostel kající nádech: odstraní se květinová výzdoba, vynechají se radostné zpěvy při bohoslužbě, omezí se hudba, používá se smuteční fialový oděv... Ruku v ruce s tím jde chování mimo kostel: známý je tradiční půst a vyloučení svateb a všech zábav mezi Popeleční středou a Velikonocemi. Takovým projevem sebeovládání jednak odčítáme svůj egoismus za uplynulý rok a jednak si trénujeme sebekontrolu. Každoroční cvičení odřeknutí si příjemných věcí není samoučelným cyklem, ale připravuje nás rovněž na to, že přijdou těžkosti, jako zažíváme nyní.

Jak vypadá vaše postní období?

Vedle tradičního půstu fyzickou újmou na dny ohraničující postní dobu (Popeleční středu a Velký pátek) se snažím reflektovat moderní dobu tak, že jdu cestou seberozvoje: omezením zbytečných pořadů v televizi a sociálních sítí, věnováním více času hlubší modlitbě a potřebnému vzdělávání a ekologickým směrem: skromnějším a zdravějším stravováním a omezením cestování autem.

Proč jsou Velikonoce (nejen) pro věřící tolik důležité? Jaké nesou poselství?

Slavení Velikonoc je základem křesťanství. Můžeme to zjednodušit tak, že křesťana jakéhokoliv vyznání poznáte podle toho, že věří v Ježíšovu historickou oběť na kříži na Velký Pátek a vzkříšení v noci na Velikonoční neděli po prvním jarním úplňku – a podle toho, že slaví jako malé Velikonoce každou neděli, protože tato událost je natolik zlomová, že změnila neděli z obyčejného dne na svátek. Když pomíneme to, že křesťana poznáte podle charakteristických hodnot hlášených Kristem: obětavé lásky a milosrdného odpuštění.

Jak v současné době křesťané prožívají a slaví velikonoční svátky? Jaké zvyky a tradice se daří dodržovat a jaké nikoliv?

Právě zmiňovaná symbolická gesta se rozvíjela po celá staletí, aby co nejlépe odrazila charakter Velikonoc: hlavním symbolem je velikonoční svíce, protože fyzicky znázorňuje Kristovu oběť (jako se svíce spalováním obětuje, aby dala světlo svému okolí, tak Ježíš obětoval lidem celý svůj život) a odpalování světla všemi věřícími. Druhou oblastí je – po ukončení půstu – specifická kuchyně: pečený beránek, který připomíná Ježíše jako nevinného obětího beránka, mazanec připomínající kulatý kámen odvalený od skalního hrobu po Ježíšově zmrtvýchvstání, požehnaná vajíčka, která navazují na myšlenku sv. Kateřiny, že i v běžném životě se může z neživé hmoty stát živá.

Potom jsou zvyky, které ztratily svůj původní smysl (a proto myšlenkoví mastičkáři často fabulují pohanské kořeny), jako pomlázka. Jan Hus ve svém latinském spise totiž vysvětluje, že po týdnu nepřetržitých bohoslužeb se už mužům nechce do kostela, takže je manželky popohánějí proutky a oni jim to následující den oplácejí.

Vymizelo téměř projevování úcty relikviím Kristova kříže, které ve svém cestopise popisuje už poutnice Egérie v roce 384 po Kristu. Později se oddělovaly milimetrové třísky do zlacených relikviářů, aby každý věřící i mimo Jeruzalém mohl uctít zprostředkovaně Ježíšovu oběť, ale z hygienických důvodů se třeba jeho políbení vynechává.

Co vy sám máte na Velikonocích nejraději?

Jako malý chlapec jsem si zamiloval noční modlitbu na Bílou sobotu (tady se bohužel nepraktikuje, ale ve větších městech bývá dostatek věřících k rozpisu na celonoční stráždání). Tatínek nás vzbudil třeba ve 2 hodiny v noci, protože se v kostele zapisoval na dobu, která se nehodila ostatním lidem, a šli jsme se k inscenovanému "Božímu hrobu", kde leží socha Ukřižovaného obložená květinami, hodinu tiše pomodlit.

-slam-

Květinový stánek vyrostl i letos

Od konce března jsme opět začali při výjezdu z obce míjet starý známý Kveetkomat. Samoobslužný květinový stánek prošel po zimě nezbytnou údržbou a farmářka Slávka Horáček s ním novou sezónu přivítala originálně a především s dobrým úmyslem. O zahajovacím víkend se výdejní stánek zaplnil sušenými kyticemi, přičemž výtěžek z jejich prodeje putoval na pomoc Ukrajinským válečným uprchlíkům.

Farmářka na svém instagramovém profilu popisuje, jak se k nápadu navázat pugéty v ukrajinských barvách vůbec dostala: „Od počátku této hrozné situace přemýšlím, jak může Kveetko pomoci. Od loňska jsem měla ve stodole spoustu nasušených kytic. Původně z nich měly být věnce a pugéty už vloni, ale situace se změnila a květiny mi zůstaly až doteď. A tak mě napadlo, že uvážu kyticí ze všeho nasušeného materiálu, co tu mám a co jsem loni vypěstovala na políčku. Výtěžek potom půjde na podporu rodinám z Ukrajiny, které přijely, aby měly něco do začátku, na nákup, a mohly se nějak začlenit mezi nás.“ Kombinace žlutých a modrých květů se pak přirozeně nabízela, ale k dostání byly i jiné odstíny, například modrobílá nebo červená. Částka za kyticí byla 200 Kč, ale nikdo samozřejmě nezakázal přihodit na dobrou věc něco navíc. Sušená kyticí navíc může dělat radost opravdu dlouho, neumrzne a nepotřebuje vodu.

Slávka Horáček odtajnila i plány na letošní sezónu, ale jak zdůrazňuje, vše se bude odvíjet podle počasí: „Nechci nic slibovat, protože opravdu u nás všechno závisí na počasí. Nedá se říct, jestli nás čekají teplé dny a rovnou skočíme do léta, nebo to bude jinak.“ Kveetkomat v Němčičkách každopádně letos vyrostl jako jediný: „Jinde letos vůbec nebudou. Já jsem vzala svatby, a navíc mám ještě jeden takový projekt, zatím tajný, a ten nám zabere hodně času. Takže zůstávají rozvozy jako vloni, přidali jsme svatby, které nám vyplňují pátky a soboty, takže si nemůžu dovolit jezdit po dalších Kveetkomatech. Naštěstí v Kašnici mi šla paní starostka na ruku, budou dělat novou fasádu před obecním úřadem, takže se jim to taky nehodí. Takže Kveetkomat bude letos jen v Němčičkách, lidi si stejně zvykli jezdit sem a pro mě není tak těžké tady kyticí v průběhu dne doplnit.“

Příprava svatební výzdoby je nově nabízenou službou, i když svatby jako takové nejsou pro farmářku cizí: „My jsme dělali vloni svatby, ale jenom formou samosběru,

takže si lidé přijeli v sezóně, když byly kytiky na poli, a nasbírali si do kýblů.“ Slávka ví, že si může dovolit klienty na pole pustit, jelikož tam je jasné a přehledně vidět, co trhat a co ne a lidé se v tomto systému dobře orientují. „Já těch míst, kde mám kytiky, mám samozřejmě několik po Němčičkách. Políčko dole je takové veřejné, že o něm lidé vědí, ale zbytek je po různých zahradách a remízkách. Každá ta lokalita má něco, někde je víc chladno, někde víc vlhko, někde sucho, někde víc fučí, takže podle toho se odvíjí i skladba výsadby v dané lokalitě.“

Práce má tedy němčičská pěstitelka nad hlavu. Vloni poptávala pracovní síly na pomoc na políčku, letos se jí poštěstilo a zájemci se hlásí sami, a to dokonce lidé z oboru: „Ozvaly se mi holky z Lednice ze školy z oboru floristické tvorby. Ony dělají bakalářky a potřebují praxe, tak jsem vzala zatím jednu, a až se sezóna rozjede, tak budou moct chodit spolu. Oni vázat umí, protože se to ve škole učí. Jednu z nich zajímá i to pěstování, tak se to moc hodí. Jsou to zkrátka holky z oboru, které to baví.“ Zahradnické školy mají o unikátní projekt velký zájem celkově. „Volala mi i paní učitelka ze střední školy v Rajhradu, že musí s jedním ročníkem uvolnit prostor ve škole kvůli přijímačkám a musí ty studenty nějak zabavit, takže si našla mě a prý jestli bych jim nenaplánovala nějakou práci, že by mi pomohli na políčku,“ vypráví nadšeně Slávka. Skupinka mladých pomocníků by měla přijet první a druhý týden v dubnu a práce na ně čeká spousta: „Můžou natahovat fólie, hadice, dělat nový plot. Když bude teplo a půjde to, rozhodně můžu něco sázet, ale nemohla jsem jim to slíbit.“ Na políčku je však hodně jiných prací, bez kterých by to nešlo, takže se dvacet párů rukou bude každopádně hodit.

-pol-

Jak nakupovali naši předkové (3. část)

Obchodník Horák Antonín se narodil v roce 1893 v domě číslo 67 (dnes Moravovi). Jeho otec byl panským zahradníkem a hajným. Vzděláním mladému Horákovi byly tři třídy místní obecné školy a tři třídy měšťanky v Kloboukách. V Hustopečích se vyučil obchodním příručím. V roce 1914 narukoval do armády a stal se tak vojákem první světové války. V průběhu války se zařadil mezi ruské legionáře.

Po skončení první světové války si ve svém rodném domě zřídil obchod. Dnes bychom řekli obchod smíšeným zbožím, ale v tehdejší době toho zboží až tak moc nebylo. Němčíští občané velké množství zboží nepotřebovali. Po roce 1945 jsem jako prvňáček ve škole potřeboval hlavně sešity, břídicovou tabulku a písátko, kterým se na tabulku psalo. Možná pro nás kluky bylo ještě důležitějším zbožím to, co už dnešní děti ani neznají. Byly to hliněné vypalované barevné kuličky. Bez

Antonín Horák

těch kuliček by pro kluky nebylo jaro. Jak trochu oschla zem kolem domů, už jsme si rovnali terén a patou boty jsme uprostřed vytočili pěkný důlek. Rozestavili jsme se kolem důlku a rozložili na zem svoje kuličky. Podle daných pravidel jsme kuličky postupně prstem pravé ruky cvrnkali do důlku. Většinou jsme se na první pokus netrefili. Střídavě jsme pokusy opakovali. No a komu se tam podařilo umístit poslední kuličku, vyhrával. To znamená, že se stal majitelem všech kuliček v důlku.

Další věcí, která nás u pana Horáka zajímala, byly bonbóny. Ty ale nebyly po jednom zabalené neprodyšně a nedobytně jako dnes. V obchodě bylo nad sebou několik šikmě položených skleněných nádob s volně uloženými bonbóny, které pan Horák nabíral malou lopatkou. Do čeho je dával? Ne do sáčků, ale do kornoutků, které si dělal ze starších novin. K čemu také hygiena, když jsme stejně cukroví měli v rukách od bláta. Však jsme na bonbóny nechodili moc často. To jenom, když někdo z prarodičů nebo tetiček a strýčků měl svátek či narozeniny. Šli jsme gratulovat a za odměnu jsme dostali nějakou korunu. Tu jsme pak v obchodě vyměnili podle své chuti.

Nikdy jsem si nevšiml, že by byla v obchodě nějaká tlačénice nakupujících. Možná to bylo tím, že jsme se tam dostavovali po skončení vyučování, a to v tu dobu měli dospělí jiné starosti.

Pan Horák, stejně jako další obchodníci, nebyl živ jen ze zmíněného obchodu. Měl také pole, takže byl i zemědělcem.

Obchodník Sedláček Jan měl v podstatě obchod stejného zaměření jako pan Horák. Dům pana Sedláčka i s obchodem byl tam, kde je v současnosti parkoviště pod kulturním domem. Jak se pan Sedláček dostal k obchodu? Koncem 19. a začátkem 20. století odcházelo za prací do zahraničí, hlavně do Spojených států amerických, mnoho lidí z naší vlasti. Mezi nimi byli i někteří mladí občané z Němčiček. Také Jan Sedláček. Některým se podařilo za mořem dobře uchytit a vydělat peníze, jiným se naopak dařilo zle. Nejčastěji zažívali špatné zacházení a mnohé ústrky. Nejhuře naši lidé nesli nezvyklé tempo práce, které tam panovalo. Doma byli

zvyklí pracovat na polích podle počasí a podle toho, jak se zrovna cítili. Nikdo jim nediktoval, kolik práce musí za den udělat.

Na tomto místě připomeňme několik jmen němčických rodáků, kteří do Ameriky odešli: Procházka Martin, Opršal Petr, Machač Florián, Šeda František, Šeda Jan, Ovesná Jenověfa, Kuchyňková Anna, Vymazal ?, Jeden z potomků němčických přistěhovalců se stal hlasatelem rádia Hlas Ameriky, Jiný, jménem Rey Vymazal, padl jako americký voják ve Vietnamu.

A pan Sedláček? Ten si za našetřené peníze pořídil zemědělské hospodářství a vesnický obchod. Už jako ženatý se rozhodl, že do Ameriky pojede znovu, i se svou ženou. Té se moc nechtělo, ale později se s manželem vydali do kteréhosi evropského přístavu, že se společně za moře vydají. Když tato vesnická žena uviděla ruch a zmatek kolem lodí, všude plno lidí, křiku, hluku a kouře lodních motorů, vzpříčila se a že nikam nepojede. Tak skončila druhá cesta do Ameriky.

Sedláčkovi jako majitelé obchodu prosperovali přiměřeně dobře. Osud jim však nebyl příznivý. Jejich jediná dcera zahynula přímáčkutá nákladním autem, které k Sedláčkům přivezlo uhlí.

Obchodník Zoufalý Antonín prodával v Němčických mezi světovými válkami v domě Tomáše Bystřického, číslo 52 (dnes ubytovna U Babičky). Byl to strýc pekaře Františka Rapoucha, o kterém jsme psali v minulém čísle NČ. Antonín Zoufalý měl původně obchod v Lovčičkách, ale po smrti manželky naprosto zkrachoval a pan Rapouch mu poskytl ubytování ve svém domě. Bylo mu tenkrát necelých 50 let. Aby měl nějakou činnost, pronajal mu onen obchod v čísle 52 a sám ho financoval. Spíše než obchod šlo Antonínovi vyprávění zážitků z 1. světové války, takže měl v obchodě vždy několik posluchačů - vrstevníků. Jeho vypravěčský dar byl prý pozoruhodný, nikdy se neopakoval. Žil u Rapouchů asi 6 let. Zemřel po krátké nemoci v roce 1930.

Obchod Toršové Františky, jinak řečený židovský obchod, bychom dnes hledali v Záhumení. Postavme se u prostřední autobusové zastávky tak, abychom mířili po schodech do Záhumení. Vystoupíme na poslední schod a proti nám je místo, kde stával židovský obchod. Vstup do domu byl na Němčičky trochu neobvyklý. Byly to dvojité dveře - každá polovina se otevírala na jinou stranu. Po válce v tom domě žili Pinkasovi.

Co prodávala paní Toršová? Dalo by se říct, že všechno stejné jako jiné vesnické obchody. Pamětníci vzpomínali především na dva velké sudy, které v obchodě stály v rozích. V prvním sudě byl petrolej, což byla nezbytná potřeba v každé domácnosti. Před rokem 1928 nebyla v Němčičkách zavedena elektřina, takže petrolej potřebovali všichni pro svícení. Každý měl na stole petrolejovou lampu, kde byl v petroleji ponořený knot a ten pomalu uhoříval. Něco podobného jako svíčka, ale s lepším světlem. Tyto petrolejky se používaly i po zavedení

Obchodník Jan Sedláček. Na fotografii stojí bratrance Bartoloměj Stávek a Kameník.

elektrického proudu, protože v počátcích ještě lidé neměli elektřinu ve všech místnostech. K plnému využití přišly petrolejky za německé okupace, když byl proud často vypínán. Pro pohyb v nočních hodinách po ulici však petrolejky nesloužily. Místo nich byly lucerny, které si chodci nosili v ruce. A co cyklisti? Ti neměli petrolejky, neměli lucerny, ale měli karbidky. V karbidce ukapávala voda na karbid (kape ti na karbid, říkáme tomu, kdo nechápe), vzniklý plyn hoří a světlo plamene je odráženo směrem jízdy.

A druhý sud? Také v něm bylo cosi mokrého. V kořeněném nálevu tam „plavali“ herinci. Cože to je? Nejrozšířenější ryba světových moří. Dnes ji v obchodě občas koupíme pod názvem zavináč. Herink vážil něco kolem půl kila a byl velmi oblíbený. Že v tom sudu plavala tu a tam moucha nebo dokonce nepozorná myš, nikomu příliš nevadilo.

Po skončení druhé světové války se už dveře tohoto obchodu neotevřely. Paní Toršová zemřela před koncem války. Její syn Alfréd byl německými úřady umístěn v internačním táboře. Později vzpomínal, že tři dny před naplánovaným odchodem do plynové komory byl internační tábor osvobozen Rudou armádou. Po návratu do Němčiček se stal řidičem autobusu, který od roku 1951 začal jezdit na lince Vrbice - Hustopeče.

Jaroslav Slezák

Bez práce nejsou vajíčka: o unikátní technice zdobení s Jitkou Novotnou

K velikonočním svátkům u nás neodmyslitelně patří zdobení vajíček. A jelikož přípravy na Velikonoce pomalu vrcholí, vydali jsme se za osobou, která je k rozhovoru o kraslicích jedna z nejpovolanějších. Jitka Novotná se této tradici věnuje celý život a rukama jí za tu dobu prošlo nepočítaně vajíček. Její specialitou jsou vajíčka vyškrabávaná. Jak se této technice přiučila, kolik trpělivost práce vyžaduje, i kam všude se její krásné kraslice podívaly, nám sdělila v následujícím rozhovoru.

Vyškrabávat do nabarvených vajíček krásné květinové vzory, to dnes málokdo umí. Kde jste se tomu naučila vy?

Naučila jsem se to od tetičky Sladkých, co bývala vedle nás. Chodívala jsem k ní a tetička mě to vždycky ukázala a nechala vyzkoušet. Ona si malovala vzory třeba na noviny. Když jsem k ní někdy došla a měla na stole

noviny, tak byly pokresleny kvítekama a lístečkama, takže jsem prva dělala podle ní a pak postupně vlastní. Ještě vyškrabávala paní Hanzálková, k té jsme zase chodily pro barvu, když tetičce Sladkých došla. Tu barvu vozili Rakušáci a jedna kapička stála třeba stovku, protože správně ji namíchat je kumšt. Je to vlastně prášek, co se ředí lihem, a je tam přesnej poměr, kterej je třeba dodržet.

Můžete nám tedy popsat celý proces zdobení vajíček?

Nejdřív se musí vajíčka vyfúkat a opravdu pořádně vysušit. Já je nechávám vysušit klidně rok, protože to potom mnohem míň praská. Potom si nabarvím třeba půl kartonu jednou barvou a půl jinou. Barvy můžou být různé, mě třeba přijde, že na černé je to potom nejlíp vidět. V Borkovanech, kde se to škrabání vajíček hodně dělá, dělávají hlavně červený a fialový. Ta barva potom taky musí zaschnout, ale to už třeba stačí den. No a potom si v hlavě rozvrhnu, jakej vzor budu škrabat, a jde se na to. Teď už mě to jde úplně samo, ty ruky si všechno pamatují a všechny vzory mám už v hlavě. Vždycky je tam nějaká cestička a potom kvítek, třeba konvalinky, ty mám nejradši, nebo růžičky a fialky. Začínala jsem škrabat

starou břitvou klasickou, ale ta se pořád musela zbrusňovat. Pak mě v Mladé Boleslavi z automobilky nechali udělat škrabku z tvrdé oceli, která vydržela na dlouho.

Za jedním takovým krásným vajíčkem je tedy spousta práce. Jak dlouho to asi tak trvá a můžete odhadnout, kolik jste jich tak celkem vyškrabala?

No tak to vůbec nevím. Já jsem začínala vždycky hned po Vánocích a dělala až do Velikonoc, někdy i po. Vůbec nevím, kolik jsem jich tak stihla. Jak se chodí do práce, tak má na to většinou člověk čas až po večerech, takže se toho moc neudělá. Jedno vajíčko zabere tak tři hodiny a po delší době z toho stejně bolí ruka, takže jsem udělala třeba dvě vajíčka za večer a musela jsem si dát pauzu.

To opravdu zní jako zábava na dlouhé zimní večery.

Přesně, pro to se člověk musí nadchnout, to musí bavit. Třeba naše holky to obě umí, ale ani jedna to nedělá. Ale učila jsem to i další děcka, kdo chtěl, mohl dojít se to naučit. Teď už mě ruky moc nechcú poslouchat, takže už neškrábu, ale zkouším zase jiný věci, třeba lepení slámy nebo madeirské kraslice. Do těch se vrtají dírky, já na to mám třeba malou zubařskou vrtačku, a pak se dozdobuje voskem. Na slámový je zase potřeba nachystat si ty ústřížky, který se tam potom lepí. Sláma je nejlepší

z ječmene, musí se odkolínkovat, navlhčit v mokré hadře alespoň přes noc, pak se stéblo nůžkami rozstříhne a vyčistí, aby bylo co nejtenčí, a pak teprve se nastříhá.

Při takové práci je potřeba nejen velká dávka kreativity, ale i trpělivosti. Zároveň tedy musím uznat, že výsledek stojí za to. Jakou odezvu na taková krásná vajíčka máte od okolí?

K nám si barzkdo došel před Velikonocí třeba desítku koupit. Pak si to nechávali doma jako dekorace nebo rozdávali koledníkům. V těch Borkovanech je to už tak zajetý, že se tím živí třeba maminky na mateřské. My jsme prodávali třeba do Brna, do různých kutilských obchodů, květinářství nebo na trhy. Taky se občas někdo přijel podívat přímo k nám, nebo naopak jsem vajíčka dávala na výstavy nebo jezdila ukazovat, jak se to vyškrabává. Třeba v Kloboukách v muzeu jsem vyhrála s vajíčkama první místo na výstavě. Nejkrásnější bylo, když jsme šli po Praze po Zlaté uličce a moje vajíčka tam byly ve vitrině v obchodě. Já si je totiž poznám. Každý, kdo se tomu věnuje, má svůj styl a svoje vzory, i když samozřejmě nikdy nenajdete dvě vajíčka, který by byly úplně stejné.

-pol-

ŠEDA FRANTIŠEK

farář církve československé (CČS)

Církev československá byla vyhlášena 8. 1. 1920. Její vznik souvisel s koncem první světové války, kdy mezi poraženými bylo také Rakousko-Uhersko. Toto mocnářství s hlavním městem Vídní bylo ideově spjato s Vatikánem. Proto vlastenecké hnutí Čechů a Slováků hledalo oporu v nové církvi, která by nebyla spojována s Rakousko-Uherskem.

Po vzniku ČSR se mezi lidmi šířil odmítavý postoj ke katolické církvi jako zdiskreditovanému nástroji habsburské moci („ pryč od Vídně a od Říma“) a znovu se obnovila snaha o její reformu zevnitř.

Také v Němčičkách se někteří z mladších mužů rozhodli přihlásit k nové církvi, jejíž původní název byl církev československá, později změněno na církev československá husitská. Tyto změny byly příčinou vážných sporů uvnitř rodin. Znamé jsou případy, kdy se matka zřekla syna, který přestoupil k nové církvi, a až do smrti se k němu neznala.

Bohoslužby této nové církve se konávaly v Besedním domě (dnes kulturní dům) nebo ve škole. Kolik občanů Němčiček se k této nové církvi přihlásilo, nemáme zjištěno. Víme ale, že tlak uvnitř rodin na tyto přestoupivší členy byl velmi silný. Rodiny žily po generace v hluboké víře podle pravidel církve katolické, ale hlavně dodržovaly mravní a společenská pravidla.

Spory mezi novomyšlenkáři a tradičními se táhly poměrně dlouho a byly pro obě strany bolestné. Mnozí z těch, kteří přešli k nové církvi, se po nějaké době vrátili k církvi katolické, aby kvůli „novotám“ nerozložili rodinu.

Ještě nedávné obnovení Mariánského sloupu v Praze bylo doprovázeno velkými spory a boji pro a proti.

V Němčičkách patřil mezi nejaktivnější zastávce změn František Šeda. Podívejme se na jeho životopis, který poskytl jeho vnuk Mgr. Slavomír Šeda.

František Šeda se narodil 5.12. 1909 v Němčičkách, č. 171 u Hustopečí jako syn malorolníka Hynka Šedy a Barbory rozené Hádlíkové. Měl 5 sourozenců, z nichž se dospělosti dožily sestry Marie, Ludmila, Barbora a mladší bratr Miroslav. Do obecné dvoutřídní školy

v Němčičkách začal chodit v r. 1916 a absolvoval zde 7 let. Na českém reálném gymnáziu v Hustopečích studoval 8 let a 23. 6. 1931 zde maturoval.

V těch dobách konal v tomto kraji propagační bohoslužby CČS(H) duchovní Jiří Kocan z Brna. Při návštěvě u Šedů vybídl toho času studenta Františka Šedu ke studiu bohosloví. Jeho rozhodnutí tak nebylo založeno na náboženském fanatismu, ale na názorové shodě s mladou reformní církvi. Tyto zásady a ideje přenesl na celou rodinu, která v roce 1930 přestoupila z Římskokatolické církve do CČS(H). Na malé dědině se tak vytvořila malá náboženská obec, která sice neměla kostel ani modlitebnu, ale členové se scházeli v provizoriích, v domácnostech, ve škole i hospodě. Své děti posílali do nedělní školy, aby jim nahradila náboženství u římských katolíků. Největší problém byl farář-duchovní. Ti byli přidělováni a dojížděli k pravidelnému sloužení bohoslužeb z větších měst, z Brna a Hrušovan u Brna. Rodina Františka Šedy byla vždy zájemem před i po nedělní bohoslužbě. Faráře dovážel na motorce od vlaku z Bořetic jeho bratr Miroslav, jenž sám hrál při obřadech na harmonium.

František studoval na Husově bohoslovecké fakultě v Praze (tehdy ještě evangelické) v letech 1931-33 a v červnu byl vysvěcen na jáhna CČS(H). V srpnu nabyl způsobilost k vyučování náboženství a zároveň byl ustanoven duchovním správcem CČS(H) v Hovoranech u Hodonína. Od července do října 1934 konal vojenskou službu.

V květnu 1937 mu bylo nabídnuto místo v Kvasicích. 8. 8. 1937 zde vykonal bohoslužbu na zkoušku. Při bohoslužbách obstál a dne 11. 10. 1937 byl ustanoven jako prozatímní duchovní správce a pomocný učitel na katolickém místě při měšťanské škole v Kvasicích. Svůj rodný kraj se rozhodl opustit po čtyřech letech zřejmě

ze sociálních důvodů (staral se o ovdovělou sestru Ludmilu Barboru se dvěma dětmi a nemajetná venkovská farnost mu nemohla poskytnout příplatek), ale i proto, že „rád by poznal nové prostředí“.

V červenci 1937 byl v Husově sboru v Brně oddán s Miladou Budíkovou z Kobylí, s níž měl syny Milana, Vlastimila, Slavomíra a Františka.

V srpnu 1940 je jmenován definitivním učitelem náboženství Církve českomoravské. V říjnu 1947 je ustanoven inspektorem náboženství CČS(H) pro celý okrsek a v listopadu 1950 je převeden jako farář do duchovní správy. Od 1. listopadu 1956 je ustanoven jako farář CČS(H) v Uh. Brodě, kde sloužil až do 30. 5. 1977. Zemřel v Uherském Brodě 18. 6. 1989.

Poznámka 1.: Na pomníku němčičských kněží na našem hřbitově je u jména František Šeda uveden rok úmrtí, který nesouhlasí s údaji v rodinných dokumentech rodiny Šedovy.

Poznámka 2.: Pokud se v některé němčičské rodině najde jakákoli památka na uvedenou rodinu Šedovu, bude uvítána na adrese seda@zshutnik.cz

Ve spolupráci s panem Slavomírem Šedou připravil Jaroslav Slezák

Ohlédnutí za Tříkrálovou sbírkou

Letošní Tříkrálová sbírka proběhla po loňské koronavirové přestávce opět formou osobní návštěvy Tří králů ve všech místních domácnostech. Výtěžek sbírky činil 27 809,- Kč. Touto cestou ještě jednou děkujeme všem štědrým dárcům.

Poděkování patří také malým koledníkům i dospělým vedoucím skupinek, kteří obětovali svůj volný čas pro dobrou věc. Koledování se zúčastnily tyto děti: Laura Salajková, Marco Migliarini, Alžběta Vahalová, Ondřej Vahala, Stella Fialová, Justýna Bendová, Adéla Peroutková, Petr Hádlík, Alžběta Pilařová, Tereza Pilařová, Kryštof Stávek, František Stávek, Matěj Vít, Marian Vozár, Richard Novotný, Darina Prokešová, Magdaléna Havlíková, Jan Godlewski a Matyáš Godlewski.

Lenka Havlíková

V Němčičkách vzniklo nové pracovní místo pro handicapované

Němčičky jsou nově domovinou chráněné dílny. Ta sídlí od srpna minulého roku ve spodní části kulturního domu a poskytuje možnost práce lidem s určitým typem handicapu.

Dílna aktuálně čítá 8 zaměstnanců, kteří jsou přímo z Němčiček nebo blízkého okolí. Zájemců o práci ale přibývá. „Momentálně máme stop-stav, další uchazeče budeme přibírat na konci března,” informuje zástupce zřizovatele David Ludín. Ten také s myšlenkou využití prostoru kulturního domu v Němčičkách pro tyto účely přišel. „Už třetím rokem se pohybuji kolem chráněných dílen a mojí prací je shánět těmto lidem zakázky a práci. A napadlo mě, že taková dílna u nás v mikroregionu Modré Hory chybí. Oslovil jsem tedy pana starostu a začali jsme jednat,” vysvětluje proces vzniku Ludín. Součástí smlouvy je i podmínka, že na hody bude prostor vždy uvolněn pro muzikantské večere, tak, jak bývá zvykem.

Zaměstnanci v dílně se momentálně zaměřují na jednoduchou kompletaci a šití. „Teď máme zakázku pro jednu z největších firem v České republice, ta vyrábí dresy, které potom prodává v Americe univerzitním klubům nebo různým ligám po celém světě. Máme ale i jiné šicí zakázky – pracovní oděvy pro IKEU, děláme také kompletní merch pro Jiřího Procházku – našeho předního

MMA bojovníka,” jmenuje David Ludín. V minulosti už se také podíleli na výrobě triček a mikin pro lékařskou fakultu Masarykovy univerzity.

Úvazky jsou uzpůsobené podle požadavků a možností jednotlivých pracujících od dvou do šesti hodin. V dílně se pracuje každý všední den, první zaměstnanci přichází v šest hodin ráno. „Základní myšlenkou chráněných dílen je, že lidé, kteří tam pracují, pracují takovým tempem, které zvládají, a to v režimu, jež si sami určí. Dáváme jim prostor, aby si to zrealizovali, jak oni sami potřebují,” vysvětluje Ludín.

Němčičská dílna spadá pod firmu, která má pod palcem už několik poboček v rámci České republiky. Další sídlí například v Kopřivnici, Novém Jičíně, Brně nebo Hodoníně. „Pobočka v Němčičkách je mezi Hodonínem a Brnem, takže z hlediska zásobování ideální. Několikrát jsem na poptávku po chráněné dílně narazil – je to skvělá příležitost, jak dát lidem, co pobírají invalidní důchod a mají omezené pracovní schopnosti, možnost využít svůj potenciál,” poznamenává zástupce pobočky Ludín.

Všechny zájemce o zaměstnání v chráněné dílně nabádá k tomu, aby se neváhali ozvat. Je třeba mít uznávaný invalidní důchod, být alespoň trochu zručný a mít chuť pracovat.

-slam-

Hopsakroužek 1975-1980 a zážitky jedné generace

Dobrý ročník – jedině tímto opisem vypůjčeným z vinařského žargonu se dá popsat partie, která se sešla 5. února na Slováckém dvoře, aby zavzpomínala na roky prožité pod vedením paní učitelky Jarky Procházkové ve folklorním uskupení zvaném Hopsakroužek. A že bylo opravdu na co vzpomínat.

Tři po sobě jdoucí silné ročníky kluků a holek, kteří spolu denně dojížděli do školy do Pavlovice, mají sedmdesátá léta neodmyslitelně spjatá s organizováním hodů, obohacováním zábav a plesů, i s účinkováním na folklorních festivalech. Ambice jim už tehdy rozhodně nechyběly, jejich první štací nebylo nic menšího než festival ve Strážnici. Neminuly je ani regionální festivaly v Tvrdonicích a Krumvíři či slavnostní folklorní průvody v Olomouci nebo Hradci. Největší veselí vyvolalo paradoxně vzpomínání na největší „propadák” Hopsáku: „My jsme vystupovali v Poličce, ale to bylo normálně na diskotéce, a my tam v kroji předtancovávali besedu. No to byla ostuda, oni nás obestoupili, že tam zavazíme, chtěli nás vypískat už v půlce. Děcka se tam nemohly dočkat diskotéky a my jsme tam tančili.”

Nácviky takzvaného Hopsáku probíhaly pravidelně v pátek, pokud se tedy mladí a neklidní členové nerozhodli dát přednost hospodě, sklepu, či přespolní akci. Navrhoval se nejen valčík, polka, verbuňk a vrtěná, ale i již zmiňované besedy, výjimečně také jiná pásma, jako například česká polka. Na tu si soubor nechával speciálně šít oděv na vystoupení, jinak ale všechna vystoupení probíhala ve velkých krojích: „My jsme si ty kroje museli půjčovat, vlastní skoro nikdo neměl. Dnes si ten soubor sežene sponzory, kroje nakoupí a mají všichni stejný.

Stárkovské páry v roce 1978. Zleva Václav Pinkas a Eliška Prokešová, Zdeněk Šlancar a Iva Komárková, Luděk Cvan a Zdena Hádlíková, Milan Kobza a Jitka Ludínová, Josef Procházka a Jarmila Cvanová, Jaroslav Trödler a Hana Filoušková, Dušan Průdek a Jitka Schejbalová.

My jsme měli kroje popůjčovány, juchačky vypalovaný leptaný po stařečkách. Za nás nebyval žádný cestovní, holky tančily ve velkém slavnostním a na vystoupení jezdily už nachystaný oblečený.”

Kromě akcí, kde Hopsák vystupoval jako hostující soubor, byli všichni členové zároveň němčičští stárci a stárky a pořádali tak hody a hodky. Krom těch červencových bývaly oblíbené i hody martinské. I k těm se váže nezapomenutelná historka: „Na martinský hody jsme ukradli máju. Ona byla jenom malá do sálu, ale neměli jsme ju domluvenů. Takže jsme nejdřív šli do sklepa a o půlnoci jsme se rohodli, že zkrátka jdeme pro máju do lesa a bylo. Byla tma, nikdo nás neviděl, ale taky byla zima, všude namrzlo a jinovatka. Ukradli jsme strom za bůdů v lesi, nesli jsme ho pěšky z tma až na plac a šli jsme Ochůzkama, aby nás nikdo neviděl přes dědinu.”

A samostatnou kapitolou jsou i květnové májky. Ty se v té době nezapichovaly amatérsky do předzahrádek, ale s pomocí různých kaskadérských kousků se vázaly do komína: „U toho jsme jednou shodili starostovu zídku, a ty komíny taky někdy nedopadly dobře. Stávalo se taky, že na nás občas někdo vyšel s flintů a střílel po nás, že jim zboříme barák. Copak nějaký žebř, my jsme lezli, po čem se dalo – navzájem jsme si pomáhali, šplhali po elektrickém vedení, po střeše až navrch.” Jak je možné, že se tehdy nikdo nezranil, lze snad vysvětlit jen množstvím vypitého alkoholu a starou tisíckrát ověřenou pravdou, že opilým se zkrátka nikdy nic nestane.

Pět let nabitých zážitky působil Hopsák v Němčičkách a v širokém okolí. Jak už to tak ale v životě chodí, i existence souboru se v roce 80 nakonec nachýlila ke konci. Děvčata se postupně vdávala, kluci nastoupili na vojnu a stárkování se přenechalo mladším, byť ne tak silným ročníkům. Nezapomenutelné historky už ale členům Hopsáku zůstanou navždycky.

-pol-

Periodický tisk územního samosprávného celku.
Vydává: Obec Němčičky, Němčičky 221,
PSČ 691 07, IČ 283401, tel.: 774 419 835,
e-mail: nemcicky@nemcicky.cz

Šéfredaktor: Kateřina Poláčková,
e-mail: cteni@nemcicky.cz

Vydáno v Němčičkách v dubnu 2022,
290 výtisků, výtisk 30 Kč (pro občany obce jeden
výtisk do domu zdarma). Vychází čtyřikrát ročně.

Registrační číslo MK ČR E 11711.

Uzávěrka příštího čísla je 12. června 2022.

Grafické zpracování, předtisková příprava a tisk
NOVÁ REKLAMA

